

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ Ταχ. Δ/ση: Λεωφόρος Αμαλίας 12 Ταχ. Κωδ.: 105 57 Πληροφορίες: Λουκάς Καπόλος Τηλ.: 210 3736137 Φαξ: 210 3736181 Email: kapolos_l@mintour.gr	Αθήνα, 19 05 2013 Α.Π. 3077 Βλ. Πίνακα Διανομής
---	---

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε νομικό ζήτημα
ΣΧΕΤ: Το με αριθ. 125/21-01-2013 (αριθ. πρωτ. Υπουργείου Τουρισμού 1010/22-01-2013) έγγραφό σας

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας, σας εκθέτουμε τα ακόλουθα επί των υποβληθέντων ενώπιον της υπηρεσίας μας ερωτήματα:

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των τουριστικών γραφείων περιλαμβάνεται στις διατάξεις του Ν. 393/1976 «Περί ιδρύσεως και λειτουργίας τουριστικών γραφείων» (ΦΕΚ Α' 199), όπως τροποποιήθηκε με τις με αριθ. 15408/08-11-2012 (ΦΕΚ Β' 2991) και 16016/18-11-2012 (ΦΕΚ Β' 3055) κοινές υπουργικές αποφάσεις και ισχύει. Σύμφωνα λοιπόν με την παρ. 1 του άρθρου 1 του παραπάνω νόμου, όπως ισχύει, τα τουριστικά γραφεία ορίζονται ως «μόνιμα οργανωμένες επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τη μεταφορά, τη διακίνηση και τη διαμονή μεμονωμένων ατόμων και ομάδων ατόμων εντός ή εκτός της χώρας, καταρτίζουν και εκτελούν προγράμματα εκδρομών και περιηγήσεων με ιδιότητα μεταφορικά μέσα, μισθωμένα μέσα ή δημόσιας χρήσης θαλάσσια, χερσαία ή αεροπορικά μέσα». Στην παρ. 2 του ίδιου νόμου απαριθμούνται οι τουριστικές πράξεις που τα τουριστικά γραφεία επιτρέπεται να πραγματοποιούν και μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται: α. η «κατάρτιση και εκτέλεση προγραμμάτων εκδρομών και περιηγήσεων εντός ή εκτός της χώρας, με ιδιότητα ή μισθωμένο επί τούτω μεταφορικό μέσο ή με δημοσίας χρήσης θαλάσσια, αεροπορικά, ή χερσαία μέσα» και β. η «μεσολάβηση για τη διασφάλιση και ενοίκιαση καταλύματος, σίτισης, αναψυχής, ψυχαγωγίας και μέσων διακίνησης».

Ωστόσο, οι παραπάνω δυνατότητες επιφυλάσσονται αποκλειστικά και μόνο στα «νομίμως λειτουργούντα» τουριστικά γραφεία. Στην περίπτωση λοιπόν των τουριστικών γραφείων ιδιοκτησίας ελλήνων και κοινοτικών υπηκόων ή ελληνικών και κοινοτικών επιχειρήσεων θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία σύστασης τουριστικού γραφείου, όπως αυτή αναφέρεται αναλυτικά στο ν. 393/1976, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Απαιτείται δηλαδή υποβολή αναγγελίας λειτουργίας του τουριστικού γραφείου, κατάθεση συγκεκριμένων δικαιολογητικών, λήψη βεβαίωσης συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων για τη λειτουργία τουριστικού γραφείου -σε αντικατάσταση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας-, εγγραφή στο μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 2160/1993, καταχώριση διακριτικού τίτλου στον ΕΟΤ κτλ.

Αντιθέτως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 393/1976, όπως ισχύει: «Δικαίωμα λειτουργίας τουριστικού γραφείου έχουν και φυσικά πρόσωπα, υπήκοοι τρίτων χωρών, καθώς και νομικά πρόσωπα που έχουν την έδρα τους σε τρίτες χώρες, εφόσον καταστήσουν ειδικό πληρεξούσιο στην Ελλάδα. Το ανωτέρω δικαίωμα αναγνωρίζεται υπό την προϋπόθεση ότι σύμφωνα με την νομοθεσία της πολιτείας της ιθαγένειας ή της έδρας αυτών αναγνωρίζεται το ίδιο δικαίωμα και για Έλληνες πολίτες και

για επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα». Ως εκ τούτου, για να δικαιούται ένα τουρκικό τουριστικό γραφείο να διενεργεί τουριστικές πράξεις στη Λέσβο, θα πρέπει επιπλέον να έχει ορίσει ειδικό πληρεξούσιο στην Ελλάδα, που θα αναλάβει για λογαριασμό του να διεκπεραιώσει τη διαδικασία σύστασης τουριστικού γραφείου, αλλά και ταυτόχρονα να διαπιστωθεί μετά από σχετικό ερώτημα στο Υπουργείο Εξωτερικών, που είναι ο μοναδικός να αποφανθεί επί τούτου αρμόδιος φορέας, ότι συντρέχει ο όρος της αμοιβαιότητας για τους Έλληνες πολίτες και τις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα.

Σε περίπτωση που γινόταν δεκτό το αντίθετο, γίνεται κατανοητό ότι ο έλεγχος και η επιβολή κυρώσεων στις εν λόγω τουριστικές επιχειρήσεις από τα προς τούτο εξουσιοδοτημένα όργανα θα ήταν πρακτικά αδύνατες, ενώ θα διακυβευόταν η ομοιόμορφη εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας στην χώρα μας, καθώς όλα τα τουριστικά γραφεία θα καλούνταν να συμμορφώνονται με μια σειρά προϋποθέσεων (όπως π.χ. να καταθέτουν εγγυητική επιστολή για λόγους προστασίας των καταναλωτών - ακόμα και αυτά που λειτουργούν αποκλειστικά online, βλ. υπουργική απόφαση με αριθ. 17591/2012 - ΦΕΚ Β' 3356), εκτός από αυτά που ανήκουν σε υπηκόους ή επιχειρήσεις τρίτων χωρών.

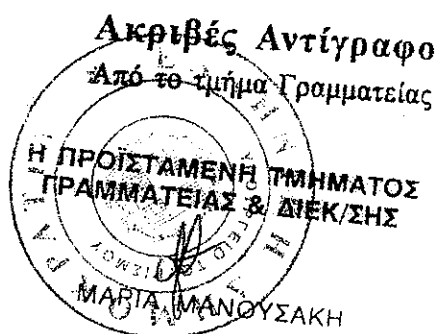
Προς επίρρωση των παραπάνω, το άρθρο 1 του ν. 711/1977 (ΦΕΚ Α' 284) περί ειδικών τουριστικών λεωφορείων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζει το μεταφορικό έργο που κατ' αποκλειστικότητα πραγματοποιείται από ειδικά τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης, περιλαμβάνοντας σε αυτό τη «μεταφορά προσώπων σε οργανωμένες εκδρομές εντός και εκτός της χώρας» στην περ. (β) της παρ. 1 αυτού. Το μεταφορικό αυτό έργο μάλιστα σύμφωνα με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου «...διενεργείται από δημόσιας χρήσης τουριστικά λεωφορεία για λογαριασμό τουριστικού γραφείου νομίμως λειτουργούντος, βάσει της κείμενης τουριστικής νομοθεσίας», αποκλειόμενης συνεπώς της δυνατότητας συνεργασίας των τουριστικών επιχειρήσεων οδικών μεταφορών με τουριστικά γραφεία που δεν πληρούν τις προδιαγραφές που ορίζει η ελληνική τουριστική νομοθεσία. Παράλληλα, στην περ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπουργικής απόφασης 7073/2011 (ΦΕΚ Β' 1266) με τίτλο «Διαδικασία Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε Τ.Ε.Ο.Μ.», ορίζεται ότι «Οι Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών αναλαμβάνουν με ολική εκμίσθωση των ειδικών τουριστικών λεωφορείων τους τη διενέργεια β) του μεταφορικού έργου των περιπτώσεων (α), (β), (γ) και (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 711/1977, όπως ισχύει, για λογαριασμό τουριστικών γραφείων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου», δηλαδή για λογαριασμό «νομίμως λειτουργούντων βάσει της κείμενης τουριστικής νομοθεσίας». Κατά συνέπεια, οι ανωτέρω διατάξεις **αποκλείουν ρητά τη δυνατότητα διενέργειας οργανωμένων εκδρομών από ελληνικές Τ.Ε.Ο.Μ. σε συνεργασία με μη νομίμως λειτουργούντα τουριστικά γραφεία**. Όταν λοιπόν διαπιστώνεται παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, τα αρμόδια όργανα καλούνται να επιβάλλουν στις παραβαίνουσες Τ.Ε.Ο.Μ. τις κυρώσεις της παρ. 15 του ν. 711/1977, όπως ισχύει.

Η απάντηση στο παραπάνω ερώτημα θα μπορούσε να διαφοροποιηθεί στην περίπτωση που γινόταν δεκτό ότι η πραγματοποίηση των παραπάνω περιγραφεισών τουριστικών πράξεων από τις Τ.Ε.Ο.Μ. υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της «Συμφωνίας σχετικά με τις έκτακτες διεθνείς μεταφορές επιβατών με πούλμαν και λεωφορεία» (Συμφωνία Interbus - 26.11.2002, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, L 321/13) που συνήφθη ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σε 14 κράτη μη μέλη, μεταξύ των οποίων και η Τουρκία. Ωστόσο, οι τουριστικές πράξεις που πραγματοποιούν, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σχετικό έγγραφό σας, οι ελληνικές Τ.Ε.Ο.Μ. δεν εμπίπτουν στο εν λόγω πεδίο εφαρμογής, όπως αυτό συγκεκριμενοποιείται στο άρθρο 1 της συμφωνίας, καθώς στις καταγγελλόμενες περιπτώσεις οι διενεργούμενες μεταφορές προσώπων/εκδρομές τουριστών διεξάγονται με σημείο αφετηρίας και τερματισμού το ελληνικό έδαφος, στερούμενες ως εκ τούτου του «διεθνούς» χαρακτήρα τους.

Σε ό, τι αφορά στα ελληνικά ξενοδοχεία ισχύει και γι' αυτά η ίδια απαγόρευση να συμβάλλονται με μη νομίμως λειτουργούντα τουριστικά γραφεία που μεσολαβούν για την εύρεση καταλύματος για λογαριασμό των πελατών τους, όπως προκύπτει εξάλλου και από το πλέγμα διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 2160/1993, όπου ορίζονται οι επιβαλλόμενες

κυρώσεις σε τουριστικές επιχειρήσεις που δρουν κατά παράβαση της τουριστικής νομοθεσίας. Για την ενδεχόμενη επιβολή μάλιστα κυρώσεων στις εν λόγω τουριστικές επιχειρήσεις σε περιπτώσεις παραβιάσεων, άποψη της υπηρεσίας μας είναι ότι τα αρμόδια όργανα θα μπορούσαν να κάνουν χρήση της διάταξης της περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ως άνω νόμου, όπου αναφέρεται ότι «Πρόστιμο ύψους ενός εκ. δρχ. επιβάλλεται και στα τουριστικά γραφεία και στους εκπροσώπους τουριστικών επιχειρήσεων, καθώς και σε οποιοσδήποτε άλλους (συνεπώς και σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις) συνομολογούν συμβάσεις με τις τουριστικές επιχειρήσεις του άρθρου δύο του παρόντος που δεν έχουν ειδικό σήμα λειτουργίας (επομένως και με τουρκικά τουριστικά γραφεία που είναι ουσιαστικά ανυπόστατα ως τουριστικά γραφεία κατά το ελληνικό τουριστικό δίκαιο).

Βρισκόμαστε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΠΡΟΣ:

Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού, Τζ. Αριστάρχου 6, 81100 (Ταχ. Θυρίδα 216), Μυτιλήνη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΕΟΤ, Τσόχα 24, 11521:

- Δ/ση Συντονισμού ΠΥΤ

- Δ/ση ΠΕΕΑ

✓ 2. ΗΑΤΤΑ, Ιωσήφ Ρογών 11, Αθήνα 11743

3. Ένωση Τουριστικών, Ταξιδιωτικών και Ναυτιλιακών Πρακτόρων Λέσβου, Κουντουριώτου 43, 81100

4. Ένωση Ξενοδόχων Λέσβου, Κουντουριώτου 47, 81100

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Προϊστάμενη Γεν. Δ/σης Τουριστικής Πολιτικής και Οργάνωσης

2. Αρχείο Δ/σης

3. Αρχείο Τμήματος